

لِمَوْكِونَةٍ

دُسْتَ طَرِيقِي سَرِّ سَمَادِكَهِ

جَنَاحُ الْإِلَامِ مُفْتَقِيَ الْقُوَّةِ شَاهِدُ دَامَتْ كَاهِمَ
حَضَرَ مَوْلَانَا مُحَمَّدَ الرَّقِيعَ شَاهِدُ الْعَالِيَهِ

بِرْفَى مُحَمَّدِ رَصْدَنَجِ الْفَوْقَى

مَكَنَتْ حَكِيمَ الْأَمْتَهَانَوْهِ

سَالِيَشِ رَوْهِ بَهْرَوْهِ

لِمُوْنَكُونَة

دُسَّتَ طَرِيقِ سَرِّ سَمِّ دَأْكَرِي

شَفِيقُ الْإِسْلَامِ مُفْتَقِي الْقِرْعَةِ شَاهِدُ دَامَتْ بَاتِّهِمْ
جَضِيرُ مَوْلَا مُحَمَّدٍ لِيَرْجِعَ عَلَيْهِ

مُرْسَى مُحَمَّدٍ عَصْبَرَةُ الْفُورِيَّةِ

مِنْ كُلِّ تَحْكِيمٍ لِلْأَمْرِ بِهَا نَوِيَّةِ

ـ تَارِيخِ رُوْذَسِ وَيَشَـ

د کتاب پیڑ فلکه:

لډونځونه د سنت طریقی سره سم اداکوی : نوم
مولانا مفتی محمد نقی عثمانی صاحب : لیکوال
مفتی محمد معصوم افغانی : ژبارونکی
لړۍ طبعه: رمضان المبارک ۱۴۲۷ هـ
د چاپ شمیره: زرتوکه
دوههه طبعه: جمادی الآخری ۱۴۲۸ هـ
د چاپ شمیر: یوولس سوه توکه
دریمه طبعه: شعبان ۱۴۲۹ هـ
د چاپ شمیر: دوہ ويشت سوه توکه
طبعه: الجنت پرنېنځ مطبوعه کراچی
تلفون: ۰۲۱-۲۷۴۱۲۳۷

سـيـزـه

لمونخ دا سلام دمه مو عباداتو خخه دي .
دالله عزو جل د تقرّب او رضا موندلو ديره اغيزمنه
ذریعه د دنیا او اخرت د کامیابیو کلی ده . لمونخ
افضل العبادات هم دی او جامع العبادات هم
دلمانحه له روژی سره مشابهت دی ، حکه چی په
لمانحه کبني هم خوراک نشته
په دی کبني د زکوة رنا هم شته ، ولی چی په عامو
حالاتو کبني دلمانحه داداکولو لپاره په مسجد ،
جامو او او دس باندی مال خر خیری
په هغه کبني د حج خوشبوئی هم شته ، ولی چی
د کعبی له رب سره مناجات وي . د فقیری او عاجزی
تولي ادماگانی پکبني وجود لري
په لمانحه کبني جهاد مع النفس هم شته ، کوم چی
په حقیقت کبني عظیم جهاد دی
بیا په لمانحه کبني د ملائکو تسبيح او تقدیس هم
شته دونو قیام ، د خار و ورکوع ، د غرونو قعده او

د حشراتو مسجده هم پکنښي وجود لري.
لندوه داچ ^ي دنپری د کون او مکان. د هر
مخلوق د عبادت خه ناخه انداز په دی کښي
موجود دی.

د اسلام ستر پیغمبر احمد مجتبی، حضرت محمد
مصطفی (صلی الله علیه وسلم) ارشادات هم دلمانخه
اهمیت روښانه کوي لکه چې فرمایي:

۱- د مؤمن او کافر تر منځ تو پیر په لمانخه سره
کېږي.

۲- کله چې لمونځ اداکوي. نو په داسي شان سره
لمونځ اداکړه لکه چې دا ستا ورستني لمونځ وي
يعني په بنه ادب، توجه او دستت له طریقی سره سم
بی اداکړه.

۳- زما دستر ګو يخ والی په لمانخه کښي دی.

۴- او په ورستني وصیت کښي بی هم دلمانخه په
هکله دیر تاکید کړي دی.

۵- حضرت بلال (رضی الله عنہ) ته به بی ارشاد
کاوو: "ارحنۍ یا بلال" يعني اذان و کړه، دلمانخه په
کولو سره راحت راته موندل کېږي.

نامتو عارف ابوالبرکات، بدرالدین، شیخ احمد
سرهندی حضرت مجدد الف ثانی (رحمه اللہ تعالیٰ) فرمایی:
{نماز است که راحت ده بیماران است "ارحنی یا
بلل" رمز است ازین ماجراء "وقرة عینی فی الصلوة"
اساره است باین معنیا.}

(الموئلح دی چی نارو غانو ته ارامتیا ورکوی
"ارحنی یا بلل" ددی پیښی رمز دی.

او "قرة عینی فی الصلوة" دی هیلی ته اشاره (۵۵).
دالله د دوستانو په لمانځه کښی چی کوم خوند او
روحانی کیفیت حاصل وي، حضرت مجدد الف ثانی
رحمه اللہ تعالیٰ ورتهداسي اشاره کوي:

{رتبه نماز در رنگ رتبه رویت است در اخیرت
نهايت قرب در رنگ رتبه نماز است و نهايت قرب در
اخیرت در حسین رویت.}

(دلمانځه درجه درجہ رویت (دالله تعالیٰ دیدار) په
رنگ کښی ده.

دا خرت ډيرقرب، د دنیا په لمانځه کښي
ده. ډيرقرب په اخرت کښي د رویت (د الله تعالی
ددیدار) په وخت کښي دی

په دی وروکې رساله کښي، محترم استاد شیخ
الاسلام حضرت علامه، مولانا مفتی محمد تقی
عثمانی صاحب "دامت برکاتهم العالیه" دلمانځه بشپړه
مسنونه طریقه بیان کړي ده او هم یې د نارینه او
میرمنو دلمانځه توپیر بیان کړي دی، چې د دی په
ذریعه دهه مسلمان ورور او خور په لمانځه کښي
د حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) د مبارکي طریقي
سره سمو الی راشي.

دا خه ستونزمن عمل نه دی. اميد دی چې د دی
عمل له برکته، الله تعالی د خپل فضل او کرم معامله
و کړي

الله عزوجل دی و تولو ته د عمل توفيق را په برخه
کړي

والسلام

فقیر محمد معصوم افغانی

یوم الجمعة، ۱۷ ربیع، ۱۴۲۷ھ

لهم نخو نه له سنت سره سم ادا، کېرى
الحمد لله وَكُفْيٌ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى.

لمونئخ ددين ستندە، هغە له سنت طريقي سره سم
اداکول، دھر ملسمان دنده او مسؤليت دى خو موپە
بي فكريي او بىباکى سره، دلمانئخه اركان خرنگە چى
موپە پوهە كىنىي وي، اداکوو، ددى خبىي فكر نه كوو
چى، دا اركان پە مستونە طريقه سره اداسىي، له دې
امله، زمور لمونئخونە دسنت دانوار او برکاتو خخە بى
برخى پاتە وي، حال داچى ددى اركانو پە سمه توگە
اداکولو سره، نه وخت ڈير مصروفىزى او نه هم محنە
دېرغوارى

لې د توجه خبرە دە، كە موپ لې توجه وکرو، صحيح
طريقه زده كرو او داعادت و گرخۇو نو، پە خومرە وخت
كىنىي چىي موپ نۇن لمونئخ اداکوو، پە هغومرە وخت
كىنىي دالمونئخ له سنت طريقي سره سم اداكىزىي، ددى له

اجر او ثواب سره. سره انوار او برکتونه به يي هم تر نز
دیر زیات وی

معزز و اصح ابو رضو الله عنهم احسن دلماخه د یوه ، یوه
عمل په بنه توجه سره . دستنت سره داداکولو دیر
اهتمام کـا او واو هغوي به یو له بله سنتونه هم
زده کول.

ددی اپتیا له مخي، احقر په یوه مجلس کبني د
لمانخه سنت طریقه او په دی اړه چې کومی تیروتنی
رواج شوي دي. ددی تفصیل بیان کري دي چې په دی
سره او ریدونکوتنه دیره گتهه ترلاسه شوه.

خینی دوستانو خپله رایه داسی خرگنده کره چې: دا
خبری دیوی مختصری رسالی په صورت کبني چمنتو
شي. هر سپری به له هغې نه گتهه ترلاسه کړي
نو په دی مختصره رساله کبني، دلماخه سنت
طریقه او ده ګه په ادابو سره، داداکولو ترتیب بیانوں
مقصود دي

الله تعالی دی همدا، زموږ ټولو لپاره گټور
و ګرځوي او په دی سره دی دعمل کولو توفیق را په
برخه کري. امين

دلماન્હે. દમસ્તો પે એરે. ડિર વ્રોકી ઓ ઘટી
 કાબોને. بِحَمْدِ اللَّهِ خَيْرٌ شَوِيْ دِي دَلْتَهِ دَلْمَانْહَهُ وَارِه
 مَسْتَلِي بِيَانُولِ مَقْصُودُ نَهُ دِي. بِلَكَيِ، يُوازِي دَلْمَانْહَهُ
 دَارِكَانُو هَئِيَتِ (ઝાલ) دَسْنَتِ مَطَابِقُ جُورُولُو لِપَارِه. خُو
 اર્હિની ખબરી બીયાનુલ દિ ઓ પે હફુ તિરોટનો ઓ ગુલ્ચું
 બાંડિ તન્બીયે કોલ દિ કુમ ચ્છી નન જીમાન ડિર જીયાત રોજ
 શ્વોયિ દિ

پે દિ લન્દો ખબરો બાંડિ. દ ઉમલ કોલ લે કબ્લે બે
 અન શاء اللہ دلمાન્હે ل્ર. ત્ર લ્ર ઘાહરી ચુરોત દસ્ને સ્રેન
 જુર્ધ શ્વી ઓ બો મસ્લેમાન બે દ્ખાપીલ પાલોની ડાત, પે
 હ્ખ્ષોર કન્બી એલા દગ્ધે ઉર્પ ઓ રાંડિ કોલાય શ્વી ચ્છી:
 تَرِي مَحْبُوبُ كَيْ يَارِبُ * شَبَاهَتْ لَيْ كَيْ أَيَاهُون
 حَقِيقَتْ أَمْ كَوْتُوكَرَدِي * مَيْنَ صُورَتْ لَيْ كَيْ أَيَاهُون
 "يَا رَبِّ! سَتَا دَمَحْبُوبُ لَهْ شَبَاهَتْ سَرَهْ رَاغْلِي يَمْ."
 دَاتَهْ حَقِيقَتْ كَرِي، زَهْ يُوازِي لَهْ صُورَتْ سَرَهْ رَاغْلِي يَمْ."
 وَمَاتُوقِيقِي الْأَيَالَهُ عَلَيْهِ تَوْكِنَتْ وَالَّهُ أَنِيبْ

احقر

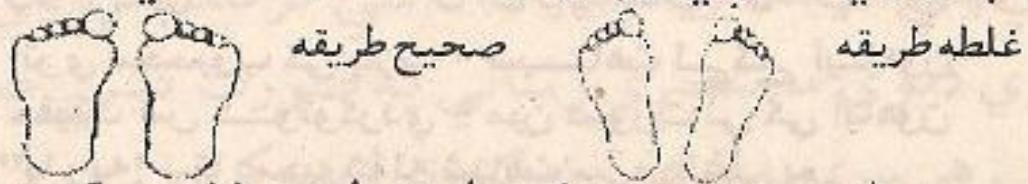
محمد تقى عنانى عفى عنه
 دار العلوم كورنگى. کراچی ۱۴

دلماڭىه تۈپىل ورلاندى

دا خېرىي پە يىاد ولرە او عەنلىي يىي كەرە

۱- ستامخ د قبلى ولورى تە كىدل ضروري دى.
 ۲- تە بە سم او سىدە ولاپ يى او ستانظر بە د سجدى
 پرخاي باندى وي غارە كېتىھ كول او زنه لە سىنىي سره
 مېنىلول ھم مكروه دى. پرتە لە كومى ازتىا، سىنە كېتىھ
 كول او درىدل ھم صحىح ندى داسىي سىدە او سم و درىزە
 چى نظر دى د سجدى پرخاي وي.

۳- ستاد پىنۇد گو تو مخ بە ھم د قبلى ولورى تە وي او
 دوازە پىنىي بە د قبلى ولورى تە سمىي وي (پىنىي نسى
 او چپ لورى تە كىرىي اىپىنۇدل د سنت خلاف دى)

۴- د دوازو پىنۇ ترمنئ بە لب تر لب د خلورو گو تو پە
 اندازە فاصلە بە وي.

۵- كە پە جماعت سره لموئى ادا كوي نو صف بە دى
 سىدە وي د سىدە كولو بىنە طريقة دادە چى، هەرسپى د
 خپلۇ دوازو پىنەيىو اخري خندىي دصف يا دھغە دىنىسان
 پە اخري خندە باندى داسىي كېنىپىدەي

۲- د جماعت په صورت کښي دا خبره عملی کړه چې د
ښي اوکین لپوري دolarو خلکو د بازو ګانو سره ستا
بازو ګان یو ځای شوي وي او په منځ کښي کوم خالي
ځای نه وي . خود خالي ځای د دکولولپاره دو مره تنګي
هم نه ده په کار چې په آرام سره درې دل ستونزمن شي.

۳- که مخکښي صف د ک شوي وي نو، بل صف دي له
منع نه شروع کوي دراسته يا چې لوري خخه دي نه
پیلېږي . بیا چې کوم خلک راسي، هغوي دي ددي خبری
خيال و ساتي چې صف دو وارو طرفونو ته برابروي

۴- پا يختي د بجلکو نه کښته زړه ول، په هر حالت
کښي ناروا دي . بسکاره خبره ده چې په لمانځه کښي د
دي ناورتوب نور هم ډيرېږي . له دي امله په دي دخان
اطمينان کوه چې پا يختي تر بجلکو " به به " تل لپوري وي .

۵- د لاسونو لستونو به بشپړ لاسونه پت کړي وي،
 فقط لاسونه به دي لوح وي . بعضی خلک لستونی
ونغاری لمو نځ کوي، دا طريقة سمه نه ده .

۶- له داسي جامي سره لمو نځ کول مکروه دي چې په
هغي سره انسان دخلکو په وړاندې نشي تلاي .

دلماڭىھ دېيل گىدلىو پە مھال

- ۱- پە زرە كىنىي نىت و كرە چى، زە فلانى لەمونخ كوم، پە ژبە سەرە دنیت الفاظ و يەل ضروري نەدى.
- ۲- لاسونە تر غورۇنۇ پورىي داسىي او چت كرە چى دلاس ورغوی دقىلىي لورى تە وي او دېتىو گوتۇ سەرونە لە غورۇنۇ سەرە يا خۇ بالكىل يو خايى شىي، يادىدوي برابر شىي. پاتە نورى گوتىي لورى خواتە سىدە او سىيخى وي.

ئىينى خلک دورغۇو مخ، دقىلىي ولورى تە دكولو پەرخاي دغورۇنۇ طرف تە برابر كېرى. ئىينى خلک بىاغ ورۇنە پە لاسونو سەرە بالكىل پەتە كېرى. ئىينى خلک لاسونە دېشپەر او چتىيدۇ نە پرتە، لې اشارە و كېرى او ئىينى خلک بىا دغورۇنۇ نرمى پە لاسونو ونيسى.

دا تولىي طريقي غلطىي اۇز دىست خلاف دى. ددى پېپسۇل پە كاردى.

۳- پە پورتە ذكرشوی طريقي سەرە دلاسونۇ د او چتولو پە مھال، الله اكبار، ولولە، بىا دېنىي لاس پە

بته گوته او کو چني گوتي سره دکین لاس پر خواوش
حلقه جوره کره او ویی نیسه . پاته دری گوتي دچپ
لاس پرشا داسي وغوروه چي د دروسرو گوتو سرونہ
د خنگلی خواته وي .

۴ - دواره لاسونه ترnamه لب لاندی کبیردہ او په
پورتني طریقی سره بی و نیسه .

د ولاری په حالت کبی

۱ - که یوازی لمونج کوي، یا امامت کوي، نو
سبحانک اللهم... اعوذ بالله... او بسم الله... بیا د
فاتحه سوره (الحمد لله...) او یو بل سورت ولو له .
که په امام پسی لمونج کوي، نو فقط سبحانک
الله... ولو له، بیا پته خوله شه د امام قرائت بشه په توجه
سره واوره . که امام په زوره قرائت نه وايه، نو دژبی
د حرکت کولونه پرته، د فاتحه د سورت فکر کوه .

۲ - په لمانجھ کبی د قرائت لپاره د اضوري ده چي
ژبی او شوندہ انو ته په حرکت ورکولو قراءت و ویل شي ،

بلکه دا دول قرائت وشي چي په خپله لوستونکي بي
واوري.

خيني خلک داسي قرائت کوي چي زبه او شوندان
بي حرکت نه کوي. دا طريقه سمه نه ده. خيني بيا
دقرائت پر خاي په زره، کبني د الفاظو تصور کوي.
پدي دول هم لموئع نه اداء کيري.

۳_ کله چي خپله قرائت کوي، نو دفاتحه دسورت
لوستلو په وخت کبني، بنه داده چي په هر آيت باندي
ساه ايله کوي، بيا بل ايت ولولي، دير لوی آيتونه په يوه
ساه مه لوله.

مثلاً په "الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ" باندي ساه ايله
کره. بيا په "الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ" باندي، بيا پر
"مَلِكُ يَوْمِ الدِّينِ" باندي.

دا دول دفاتحه تول سوره ولوله. خوله دي وروسته
که په قرائت کبني، په يوه ساه تريوه دير ايتونه ولولي
کوم باک نشه.

۴_ پرته له کومي ارتيا دبدن وکومي برخي ته
حرکت مه ورکوه. خومره په سکون سره چي ولاري،

هغومره بنه ده . که دبدن دگرولو ارتیا پیداشی
نویوازی یولاس استعمال کره او هفه هم دهیر سخت
ضرورت په مهال او دهیر لو.

۵_ دبدن تول زور، پر یوه پبنه کول، بله پبنه دغه
هول ايله پرپنسول چي، پکبني کوردوالي راشي، د
لمانخه دادابو خلاف عمل دي.

له دي نه پرهيز و کره . يا خو پردوازو پنسو برابر زور
و کره او يا پر یوه پبنه زور و کره خو، دا شان چي په بله
پبنه کبني کوردوالي رانشي.

۶_ که دي اربمن راشي، نو دبندولو بي بشپره هخه
و کره .

۷_ که دي تيغ راخيزي، نو لومري هوا په خوله کي
يو خاي کره ، بيا بي کرار پرته له اوازه وباسه په زوره
تيغ کنيل دلمانخه دادابو خلاف دي.

۸- دولاري په حالت کبني دي سترگي دسجدي پر
خای باندي وي .
دلته، هلته يا مخته دكتلو نه دجه و کره .

په دکوع گبني

رکوع ته دتللو په مهال، ددي خبرو ځانګړۍ خیال

وساته:

۱- دخپل بدن پورتنې برخه دا ډول کښته کړه چې
غاره او شا تقریبا سره برابر شي نه خو تر دی زیات
کښته، وي او نه تر دی کم وي

۲- د رکوع په مهال غاره دومره مه کښته کوه چې
زنه دي دسینې سره یو ځای شي او نه بې دومره او چته
لره چې غاره د ملاڅخه لوره شي، بلکه غاره او ملا به
سره برابروي

۳- په رکوع کښې پښې سیده وي، په هغوي کښې
به کوبوالی نه وي.

۴- دواره لاسونه پر زنگونونو باندي دا ډول
کښېښېږده چې د دواره لاسونو ګوتی خلاصي وي. یعنې
دھرو دوو ګو تو تر منځ فاصله وي او دا ډول پهښې لاس
سرهښې زنگون او په کېښ لاس سره کېښ زنگون ونيسه.

۵- درکوع په حالات کښې بازوګان سیده لرل په
کار دی، په دی کښې کوبوالی را تلل نه دی په کار.

۲_ اقلًا دو مره خنده په رکوع کنبی و کره چي په
اطمنیان سره دری خله "سبحان ربی العظیم" ولو ستل
شی

۷_ د رکوع په حالت کنبی به دی سترگی دپنسو
ولوري ته وي

۸_ پر دوارو پنسو به دی زور برابروني او د دوارو
پنسو بيله بيل سره مخامخ وي

له رکوع خخه دپورته کيدلوبه وخت کنبی

۱_ له رکوع خخه دولاريدلو په وخت دو مره سیده
شه چي، په بدن کنبی کوم کوربوالي پاته نه شي

۲_ په دې حالت کنبی به هم نظر د سجدې پرخای وي

۳_ خيني خلک دپورته کيدلوبه وخت کنبی، د
ولاريدلو پرخای فقط دولاريدلو اشاره کوي او د بدن
د تیت والي په حالت کنبی سجدې ته ستون شي د دوي
په ذمه د لمانحه را گرخول واجب دي

له دې امله، ورخخه په سختي سره پرهيز و کره تر خو
چي د سیده کيدلوا طمينان و نه شي، سجدې ته مه خه

سجدی ته دتللو په مهال

سجدی ته دتللو په مهال ددی طریقی خیال کوه چي:

۱- تر تولو و راندي زنگنو نه تیت کره. دخمکی لوري

ته بی دا دول یوسه چي سینه دی دمغ و خواته تیتنه
شي، کله چي دی زنگنو نه پر حمکه تکيه سول، بیا سینه
تیتنه کري.

۲- تر خو چي دی زنگنو نه پر حمکه نه وي تکيه

کري، تر هغه وخته دبدن دپورتنى برخي له تیتولو
حتی الامکان دده کوه.

نن زمان، سجدی ته دتللو، ددی مخصوص ادب

خخه لاپروا يي ديره عامه شوي ده. دير خلک دپيل خخه

سينه و مخ لوري ته تیتنه کري او سجدی ته لارشی. خو

صحیح طریقه هغه ده چي په ۱ او ۲ شمیر و کبني بیان

شول پرته له کومه عذر دا پر بنسودل نه دی په کار.

۳- تر زنگنو و روسته، لاسونه پر حمکه کبني ده ،

بیا پوزه او بیا تندی.

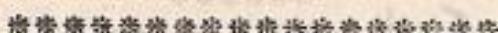
په سجده کښي

- ۱- په سجده کښي سر ددوارو لاسونو تر منځ، دا ډول کښيرده چي، د دوارو بتهو گو تو سرونه دغورونو د نرميو مخي ته راشي.
- ۲- په سجده کښي د دوارو لاسونو گو تي بندول په کار دي، يعني گو تي بالکل سره مبنتي وي او ددوسي تر منځ فاصله نه وي.
- ۳- د گو تو مخ د قبلی لوري ته وي
- ۴- خنگلي د خمکي خخه پورته لرل په کار دي، خنگلي پر خمکه تکيه کول يا لګول سه عمل نه دی.
- ۵- دواره متوي به د بغلونو خخه جلا وي، له بغلونو سره بالکل يو خاي کول بي نه دي په کار.
- ۶- خنگلي بنسي او کين لوري ته دومره ليري هم غورول نه دي بنه چي، ورڅخه نژدي لمو نع ادا کوونکو ته تکليف ورسيري
- ۷- ورنونه به له نس سره يو خاي شوي نه وي، نس او ورنونه سره بيل لره.
- ۸- د ټولي سجدې په دوران کښي به دي پوزه پر

خمکه اینسی وي، دخمکی خخه به يي نه او چتوي
٩ - دواره پنسی دا دول و دروه چي، پندی جگی وي
او تولي گوتی دقلي ولور ته برابري شي، کوم خلک
چي دخپلو پنسو دجورپنست له کبله، پر تولو گوتود
کرولو قدرت نه لري، هغه چي يي خومره کرولاي
شي، دومره دي دکرولو اهتمام وکړي، پرته له کومه
مجوري گوتی سیده پر خمکه لګول سم کارنه دی

١٠ - ددي خبری خیال کوه چي دسجدی په دوران
کښی پنسی دخمکی خخه او چتی نه شي، خینی خلک
دغه دول سجده کوي چي دپنسی یوه گوته هم دیوی
کړۍ لپاره پر خمکه نه تکيه کېږي. دا دول سجده نه ادا
کېږي او په نتیجه کښی لموئخ هم نه صحيح کېږي. له
دي نه په اهتمام سره چو و کړه.

١١ - دسجدی په حالت کښی اقلاءً دومره ځنډ و کړه
چي دري خله "سبحان ربی الاعلى" په اطمینان سره
ولوستل شي
يواري تندي لګول او ژر او چتول منع دي.

د دوارو سجدويه هنخ کښي

- ۱_ له يوي سجدي خخه چي را اوچت شي، پر دوارو زنگونو يعني دالتحيات په شان سم کښينه. بيا بله سجده وکره، لبررا اوچتيدل دسيده کيدونه پرته، بله سجده کول ګناه ده. په دا ډول کولو کښي دلمانځه را ګرڅول واجبيږي
- ۲_ چېه پښه غوروه ورباندي کښينه او راسته پښه دا ډول ودروه چي ګوتني بي کت(کړي) شي. مخ بي دقبلی ولوري ته شي. خيني خلک دواري پښي ودروي پر پندو کښيني. دغه طريقه صحيح نه ده.
- ۳_ دنasti په مهال، به دواړه لاسونه پر ورنو اينسي وي، خو ګوتني به دزنگونولوري ته کړي نه وي. بلکه د ګوتو سرونه دي دزنگونولمني کناري ته ورسيرې.
- ۴_ دنasti په وخت دي نظر خپل تېر ته وي.
- ۵_ دومره وخت کښينه چي په دي کښي اقلا یو خل "سبحان الله" ولو ستل شي او که دومره وخت کښيني چي په دي کښي: "اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِي وَاسْتَرْنِي واجبُرْنِي واهدنِي وارزُقْنِي".

ولوستل شي نو غوره دي. خو په فرض لمونخونو کبني
ددي دلوستلو ضرورت نشته، په نفلونو کبني يي
لوستل بنه دي.

دوهمه سجهه او له هغي نه اوچتيدل

۱_ دوهمي سجدي ته هم دغه شان لار شه چي
مخکبني دواړه لاسونه پر څمکه کبنيږده، بیا پوزه
اوبيا تندی.

۲_ دسجدی هيئت هغسي په کار دی کوم چي په
لمري سجدي کبني بياني شوي دي.

۳_ دسجدی خخه داوچتيدلو په وخت کبني
لومري تندی دڅمکي نه اوچت کړه، بیا پوزه، بیا
لاسونه او بیا زنګنوونه

۴_ داوچتيدلو په وخت کبني پر څمکه تکيه نه
کول بنه دي. خو که بدنه چاغ او دروند وي يا دنارو غي
او سپين دېريتوب له امله څه مشکل وي نو بیا تکيه
کول هم جايز دي

۵_ ترا اوچتيدلو وروسته، په هر رکعت کبني د فاتحه
تر سورت وړاندي، "بسم الله الرحمن الرحيم "ولوله.

په قعده (ناسته) کښی

- ۱_ په قعده کښی دنasti طریقه هغه ده کومه چي
د سجده، و په مینځ کښی دنasti بیان شوی دي.
- ۲_ دالتحیات دلوستلو په وخت کښی، کله چي
"اَنْهَدَنَ لَاٰ وَرَسِيرِيْ نُو، دَشَهَاتَ گُوتَه اوْ چَتَه کَرَه اوْ
اشاره و کره او په "اَلَا اللَّهُ بَانِدِي يَبِي کَبِيْتَه کَرَه.
- ۳_ داشاري طریقه داده چي دمنځ د گوتي او بتھي
گوتي سره حلقة جوره کره، کوچني او ددي سره ملګري
گوته بنده کره او دشهادت گوته دارنګه او چته کره چي
گوته دقلي ولورته مائله وي، بالکل يبي سيده د آسمان
لوري ته مه او چتوه.

د "اَلَا اللَّهُ لَوْسَتَلُو په وخت کښی دشهادت گوته
کَبِيْتَه کَرَه، خو دپاتو گوتو هئيت چي داشاري په وخت
يبي جور کري دی هغه تر پایه هغسي و ساته

*****

*****

دسلام گرخولو په مهال

۱_ دوارو خواو ته دسلام گرخولو په مهال غاره
دومره و گرخوه چي شاته ناست سري ستا برخوگان
وويني.

۲_ دسلام گرخولو په مهال نظر دي داوبو لعروته په
کاردي.

۳_ کله چي بسي لوري ته غاره و گرخوي نو،
السلام عليكم ورحمة الله ولوله. نيت و کره چي بسي لوري
ته چي کوم انسانان او ملائكي دي، هغو ته سلام کوم
کين لوري ته دسلام گرخولو په وخت کبني دکين لوري
موجودو انسانانو او ملائکو ته دسلام کولونيت و کره.

ددعا طريقه

۱_ ددعه طريقه داده چي دواره لاسونه دومره او چت
شي چي ، سيني ته ورسيربي. ددارو لاسونو تر منع لبر
فاصله وي، نه خو لاسونه بالکل سره و مبنلي او نه د
داورو تر منع ديره فاصله وي.

۲_ ددعه کولو په وخت، دلاسونو دنه برخه دمخ
خواته ولره.

د میر منو لموونځ

مخکنې چې دلمانځه کومه طریقه بیان شوه، هغه
دانارینه لپاره وه، د میر منو لموونځ په لاندي کروورو
کښي دنارينه خخه بیل دي

له دي امله دي ميرمني ددغو مسئلو خيال ساتي.

۱- بنخي دي دلمانځه دېيل کيدو نه وړاندي، دا
خبری عملی کړي چې، ددوی دمڅ، لاسونو او پنسو نه
پرته، نورتول بدنه په جامو باندي پټوي. ځیني ميرمني
دا ډول لموونځ کوي چې دهغوي ويښتان لوح وي.
د ځینو بیا تر څنګلو لاندي لاسونه لوح وي. دبعضو بیا
غورونه لوح وي. ځیني ميرمني دو مره کوچني پرونى
استعمالوي چې ترهغه دلاندي ويښتان خلیدونکي
بریښي. داسي تول کړه وره ناجائز دي که دلمانځه په
وخت کښي مخ، لاسونه او دپنسونه پرته دبدن کوم اندام
هم دخلورمي برخې برابر، دو مره وخت لوح پاته شي چې
په هغه کښي، درې خله "سبحان ربی العظيم" ولوستل
شي نو لموونځ يې نه صحيح کېږي او که تردي کم لوح
پاته شي نو لموونځ يې صحيح کېږي، خو گناه لري.

۲- دميرمنو لپاره، په خونه کښي لمونځ کول تر
برنډي افضل دی او په برندوه کښي بېي کول تر سراي
افضل دی.

۳- ميرمني دي دلمانځه دپيل کيدو په مهال،
لاسونه ترغور و نو پوري نه، بلکه تراوړو پوري او چتوي
هغه دي هم په پروني کښي دنه او چتوي. دپروني خخه
داندي دي نه باسي. (بهشتی زیور)

۴- ميرمني دي لا سونه پرسينه باندي دا ډول و نيسبي
چي، دښي لاس ورغوي دي دچپ لاس پر شا باندي
کښېږدي، دناري نه په شان دي تر نامه لاندي نه بودي.

۵- په رکوع کښي دميرمنو لپاره دناري نه په شان
ملا بلکل سیده کول ضروري نه دي. بسخو ته دناري نه په
خلاف لبې تمهيدل په کار دي.

(طحطاوي علي المراقي ۱۴۱ مخ)

۶- درکوع په وخت کي به ناري ګوتی پر زنگنو نو
باندي خلاصي اينسي وي خو، دميرمنو لپاره حکم دا
دي چي هغوي دي ګوتی سره و مبنلو وي.
يعني د ګوتو تر منځ دي فاصله نه وي. (در مختار)

٧_ میرمنو ته په رکوع کښی خپلی پښی بالکل
سیده لرل نه دی په کار بلکی ورته داسی دریدل په کار
دی چې زنگنو نو ته دمخي لوري ته لړ میلان ورکړي.
(در مختار)

٨_ نارینه ته حکم دادی چې، په رکوع کښی بې
بازوګان(متان) د بغلونو نه بیل او کش وي. خو دېخو
لپاره دا حکم دی چې بازوګان دی د بغلونو سره مښتی
وي. (در مختار)

٩_ د ولاري په مهال دی میرمنی دواري پښی یو
حای کړي ولري . په ئانګړي توګه دی بیا دواري
بجلکي(بیدې) تقریبا سره مښتی وي، د پنسو تر مینځ
دي فاصله نه وي. (بهشتی زیور)

١٠_ سجدې ته دتللو په مهال، د نارینه لپاره. دا
طريقه بیان شوه چې، تر خو زنگنو نه پر خمکه نه وي
تکیه شوي، تر هغه وخته دی سینه نه کښته کوي، خو
دېخو لپاره دغه طريقه نه ده، هغوي به په پیل کښي
سینه کښته کوي سجدې ته به خې.

١١_ میرمنو ته سجده. دا دول په کار ده چې، د
هغوي نس له ورنونو سره بالکل مښتی وي او بازوګان

له بغلونو سره یو خای شوي وي . دا رنگه ميرمن دي
پښه ددرولو پر خای . راسته خواته و باسي او ودي
غوروي .

۱۲_ دنارينه لپاره په سجده کښي خنګلي پر خمکه
ایښول منع دي . خو وښخو ته دغه حکم دي چي .
دختنګلو سره . سره لامونه پر خمکه ایښودل په کار دي .
(در مختار)

۱۳_ د دوو سجدو په منځ او دالتحيات لوستلو
لپاره چي کله کښيني نو دي پر چپ کوناتهي کښيني او
دواړي پښي دي راسته لوزي ته و باسي او پر راسته
پندې دي کښيردي (اضھڻوئي)

۱۴_ دنارينه لپاره حکم دادي چي . هغه دي په
رکو ۽ کښي دګو تو د خلاصو لرلو اهتمام وکړي . په
سجده کښي دښدو لو او د لمانځه په نورو اعمالو کښي
دي پر خپل حلا پرېږدي . نه خو دي دښدو لو اهتمام
کوي نه د خلاصولو خو د ميرمني لپاره ، په هر حالت
کښي حکم دادي چي . هغوي دي گوتۍ بندې
ولري . يعني د دوی تر منځ دي فاصله نه پرېږدي . په

رکوع کنی هم په سجده کنی هم . ددوو سجده و تر
مینځ هم او په ناسته کنی هم :

۱۵_ دښخو جماعت کوز مکروه دي . دهغوي لپاره
لمونځ کول بنه دي . هو که دکور محرم کسان په کور
کنی جماعت کوي نو دهغوي سره په جماعت کنی په
ګډیدلو کنی کوم باک نشته . خو په داسي صورت
کنی بالکل دناريته وو شانه دريدل ضروري دي . برابر
او خنگ ته دي هيڅکله نه درېږي .

د سجد خو ضروري آداب

۱_ مسجد ته دننو تلو په مهال دغه دعا ولو له:
بسم الله والصلوة والسلام على رسول الله صلى الله
عليه وسلم، اللهم افتح لي ابواب رحمتك.

۲_ مسجد ته دننو تلو په وخت کنی دا نیت و کړه
چې خومړه وخت په مسجد کنی تیروم، په اعتکاف
کنی یم . دا ډول ان شاء الله د اعتکاف ثواب هم درکول
کېږي

۳_ مسجد ته تر ننو تلو وروسته، په لوړۍ صف
کنی کښینا استل افضل دی خو . که ئایي ډک شوي

وی نو چیری چی خای و مومی هلتہ کبنيه . دخلکو پرغار و گامونه او چتول او مخي ته تلل جايزنده دی

۴- کوم خلک چی په مسجد کبني ناست . په ذکر يا تلاوت بوخت وی . هغوي ته سلام اچول نه دی په کار ، هو ! که له هغوي ته یو په خپله متوجه شي او په ذکر او نور عبادت کبني بوخت نه وی . نو هغه ته دسلام اچولو خه باک نشته

۵- په مسجد کبني که سنت یا نفلونه کول وی نو ددی لپاره داسي خای انتخاب کره . چي د وراندي له خوا دخلکو د تيريدلوا احتمال نه وی .

خيني خلک دشape صفونو کبني لمونخ شروع کري . حال داچي په مخکني صفونو کبني خالي خاي وی . ددوی دغلطی له کبله تر ليري خای پوري دخلکو لپاره تيريدل ستونزمن شي او د هغوي لپاره لاره او بده وی .

داسي کول گناه دی او که کوم سري په داسي حالت کبني دلمونخ کوونکي له مخي نه تير شو نو ددی تيريدو گناه هم پردي (بي خايه) لمونخ کوونکي باندي

۶_ مسجد ته دتنوتلو وروسته، که لمانخه ته مخه
وخت وني، نو ترکبینیاستلو وراندي، دوه زکعته د
تحیة المسجد په نیت سره ادا کړه. ددی دیر ثواب وي که
وختنه وي نو په سنتو کښی د تحیة المسجد نیت وکړه. که
دست دکولو وخت نه وو او جماعت ولار وي نو په
فرضو کښی دغه نیت کولای شي.

۷_ تر خو چې په مسجد کښی ناست بی ذکر کوه. په
خانګري توګه ددی کلمي ورد کوه:

”سبحان الله والحمد لله ولا الله الا الله والله اکبر.“

۸_ په مسجد کښی دناستي په وخت کښی پرته له
کوم اړتیا خبری مه کوه. مه داعی کار کوه چې ده ګه نه
دلمانخه کوونکو یاذکر کوونکو په عبادت کښی خه
تاوان پیښ شي.

۹_ که لمونځ دریدلي وي نو مخکنۍ صفونه
مخکښي ډک کړه، که په رومبني صفونو کښي خاي
حالې وي نو دشا په صف کښي دریدل جايز نه دي.

۱۰_ د جمعي د خطبي لپاره چې امام منبر ته راشي نو
ده ګه وخت خخه بیا دلمانخه تر ختميدلو پوري خه ويل

يا لمونخ کول يا يو چاته سلام ياد سلام جواب ورکول
جايز نه دي په دغه وخت کبني که يو خوک خه خبره کوي
نو هغه ته دپته خوله کيدلو تاکيد کول هم جاي زنه دي.

۱۱- دخطبي په مهال . دا ډول کبنيينا استل په کاردي
دي لکه خرنگه چي په التحيات کبني کبنيني . خيني
خلک په لمري خطبه کبني لاسونه و نيسی کبنيني او په
بله خطبه کبني لاسونه پرو ورنو باندي ايردي
دا طريقه بي اصله او بي دليله ده . په دوارو خطبو
کي لاسونه په ورونو اينښو دل دي

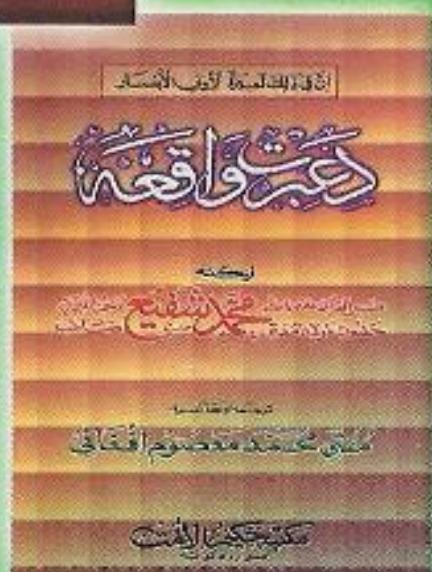
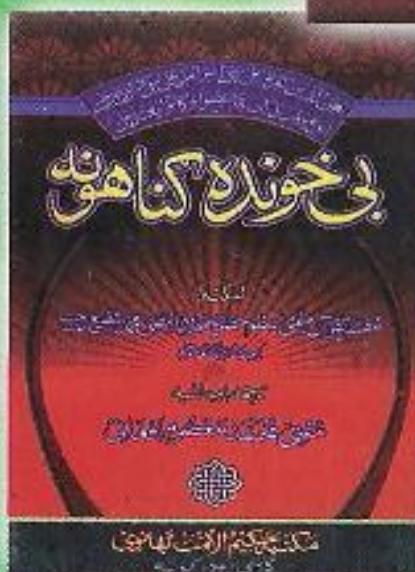
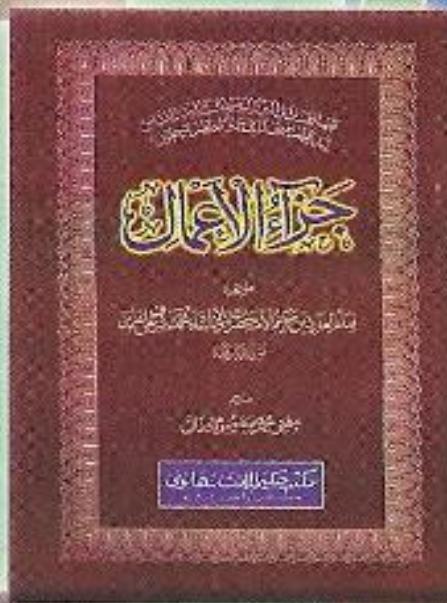
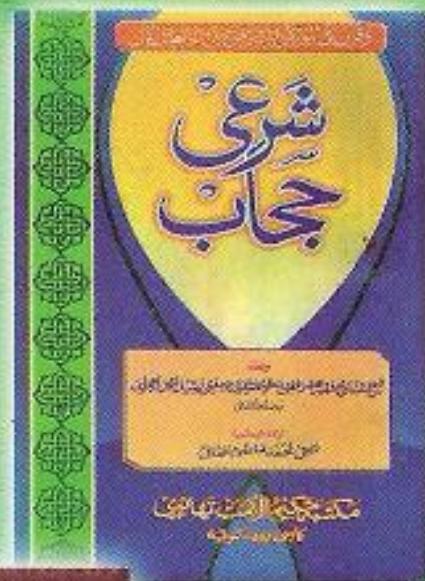
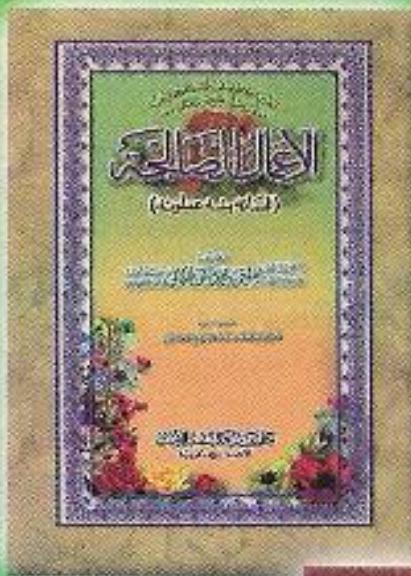
۱۲- دهر دا سبي عمل نه ڇڏه کوه چي هغه په مسجد
کي مردار وايسی . بدبوئي خوره شي يا يو بل چاته
تكليف ورسيري

۱۳- يو بل سري که په غلط کار باندي و ويني نو په
ارام او نرمي سره بي پوه کره . دخلکو په وراندي ده ګه د
رسوا کولو ، غصه او جگري خخه بشپر پرهيز په کاردي

۱۴- دمسجد خخه دوتلو په وخت کبني چېه پښه
راوباسه او دغه دعا ولو له :

بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

اللَّهُمَّ أَنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ .

د تعلیم الاسلام رادیو ویب پانی له خوا:

www.taleemulislam-radio.com